...in proliitaarinar negedegtii!   Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

1933 onii
Mai 28 nii ɵdɵr

Buriaad-Mongoliin

YNEN

...(b) namiin B-M. moƶkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble-... ƶəbləliin ɵmɵnɵɵs ɵdɵr byri niitelegdene. ... ƶilde garça baina.

№ 121 (978)

Ƶakika yne
Sara byriin 2 tɵk. 50 mɵngɵ
3 sariin 7 tɵk. 50 m. 6 sariin
15 tɵk. 12 sariin 30 tɵk. dugaar
neƶeediin yne 10 mɵngɵ

„YNENII" KOROONII AADRIS:
Центросоюзная № 19
№№ телефонов; редактора—344, секретаря—323.

...n ceberlelge bol angiiin daisan etegeediigi ceberlekiin ...a yyr ba tuskai komuniis bykenii kɵdəmriiigi karaƶa yzeke

...r karal ygei ba ynen ceke şyymƶeliigi ɵrgɵɵr delgeryylke

...Namiin Buriaad-Mongol ...nki bol ijyyni negenees ...riingɵɵ zergiigi ceberle... tuiliin jikeken ba ka... ...al kɵdɵlmɵridɵ orokojoo

...ula ene çukala kɵdɵl... ...g bolzor dotoroni ɵrgɵɵr ... zorilgoor kotiin namiin ... koliktiivuud bol ɵɵriin... ...anuud deere namiin ce... ...kai BK(b) Namiin TK ...n togtooluud ba Zyyn ...raikom ba Buriaad Mon... ...miin kandaka biçegyy... ...sariin 19-22 ɵdɵryydte ...elcen tanilcaƶa ekilsen

...gazaraa kolkooz sovkoo... ...n yyryyd ba ilangajaa ... yiledberiiin salbari ba ...uud byrinde namiin ce... ...kai zaabari togtooluu... ...kai kelcen tanilcuulƶa, ...ka ygei, ynen ceke şyy... ...yndeseer brigaada ba ...byrinii yiledberi deere ...mag byke aldagdal ba ...udiigi şuud ileryylkiin ...yçetei tylkiyyr bolgoko ...nɵɵ ɵdɵr kyrter sula... . Namiin Leeninii kɵtɵl... ...amiin ceberlelge delge... ...ai zaabari ɵkɵ zuuraa, ...josonii ynen ceke şyym... ...eberlelgiin kɵdɵlmɵridɵ ...aƶaltan arad niitiigi ɵr... ...len kabaaduulkiigi er... ...uu.

...gi ceberlekedee nam ...tan aradiin zaabarlii... ...daa abka,—jikeken ke... . Ene bol bidende jike ...gene (Leenin).

...Namiin Zyyn-Sibiir kizaa ...uriaad-Mongol moƶiin ko... ...l bol ɵɵsɵdiingɵɵ kanda ...yd dotoroo manai kizaar ...Mongoliin erke baidal ...iin ceberlelgiin zorilgo... todorkoilon gargasan ..., socialiis baiguulaltiin ...barinuud deere baigaa ...josoor ceke zaasan bai...

...g josonii şyymƶeleliin ...o ene kandaka biçegyyd ...gi toiruulan kɵdɵlmɵri... ...lkoozçon niitiigi nigta ...namiin emkiigi bekiƶyy... ...keke ba kojordugaar ta... ...zorilgonuudiigi gyiced... ...ylke jabadalda byri dai... ...iigi jaaƶa çangadkaka ...iin byke emkide deeree... ...o şata kyrter erkim ƶi... ...ekɵ josotoi.

...Buriaad Mongol Moƶiin ...nki bol aikabtar kɵndɵ ... baidal deere kɵdɵlmɵ... ...dargan lama ba nojo... ...elyyd, byrƶyilig josonii ...rimtalka jabadal ba şo... ...geedyydtei eris çangaar ...respyyblik dotoriin aƶa ...n baiguulalta ba kɵdɵɵ... ...i socialiis josoor şined... ...ulka talaar nileed jike... ...tanuudiigi tuilsan baina. ...elen namiin ƶinkeni şu... ...lɵɵ şuud temeceƶe ma... ...n namiin emki bol too ...n talaar deeşelƶe, olon ...ltan arad niitetei kel... ...bogoo bekiƶyylsen bai...

...dkekii çanartai dabalta... ...amta respyyblike doto... ...liis baiguulaltiin jikeken ...gatai salbarinuud deere ...tasaldal ba dutagdaluud ...na. Buriaad oronii namiin ...gajaa kɵdɵɵnii namiin ...ol Bookon ba Koriiin ke... ...josotoi surgaal bolgon ...agyi baina: Bookon, M-Deede-Ydiin aimaguudta ...tariaabeledkeliin jikeken ...daas bolşoviig josonii ...kiiƶe abaa ygei. Kori, Ja... ...ga ba Selengiin aimaguu... ...aƶal dotoroo, maliin tɵl ...oroonii kampaaninuudiigi ...ka meteer angiiin daisa... ...syidken korloko jabuul... ...maliin korolto bolsoniigi ...oƶiin emkiiin, niutagiiin ...mki yyryyd bol bolşoviig ...urgaal kiiƶe abaa ygei. ...manai espyyblike doto... ...riin tarilga ba tɵl abka ...oonii kampaaninuud ton ...ygei jabuulagdaƶa baina, ...sovkooƶiin tarilga deere

semeekeneer syidken korloko kɵdɵlmɵri jabuulkiigi oroldogço angiiin daisan uiudargaçuudtai eris katuu ba kair nair ygei ţemeceke jabadal bol nileed olon aimaguudiin emkiiin zygees kiigdee ygei baisan ynen çaruud ɵcɵɵn bişe ilersen baina (BK(b) Namiin MK-iin kandaka biçegees).

Ƶəbləltə zasagta esergyy etegeedyydees traagtariin paarkiin kɵdɵlmɵriiigi ţasalduulka (Kabaan Kiaagta, Selenge ba M-Şiber) jabadaluud, yrisenii tariaagi yrike ba kulagailka jabadaluud (Bookon, M-Şiber, Alair, Kabaan) aimaguudiin somonii ƶəbləlyyd dotoroo kɵdɵlmɵriiin moridiigi gutaaka muuduulka ba urgaciigi deeşelyylke kemƶee jabuulgiigi tasalduulka jabadaluud bolon respyyblik dotoroo mal aƶaliin talaar şiidkekii çanartai aimaguud mɵn bolko Aga, Kori ba Selengiin aimaguudta oroonii ba tɵl abka kampaaninuudiigi ton kangalta ygeigeer jabuulƶa baisan uçaruud, maliin too tolgoin jikeer ykedeg (Borgoi) uçaruud—ede bygede deerees karaad yzekede nileed olon aimaguud ba somonuudiin namiin emkinyyd bol namiin çukala togtool ba nɵk. Staalinii zaabariiin josoor ɵɵriingɵɵ kɵdɵlmɵri ba kɵtɵlbɵriiigi şine josoor şinedken baiguulƶa mɵnɵɵ kyrter çadaa ygei baina gebel tede emkinyyd dotoroo angiiin daisanii turşalga maneevranuud teeşe ɵɵriingɵɵ angiiin seremƶe ba naribçalaliigi eris ceke karuulan tabiaa ygei, zarimdaa namiin bileed karmaandaa kiisen angiiin daisan niudargaçuud ba tyynii tɵlɵɵlɵgçɵdiigi dundaas ileryylƶe çadaa ygei baisan kereg mɵn bolno.

Manai moƶiin namiin emkiiin kɵdɵlmɵri deere baigaa deere zaagdasan byke tasaldaluud ba dutuunuud juun deerees yndeselen garanab gekede tyynii anka tyryyşiin ba yndesen şaltagaani bol manai moƶiin byke emkinyydiin nileed olon salbarinuud ɵɵriingɵɵ kɵdɵlmɵriiigi namiin togtooluud ba nɵk. Staalinii zaabarinuudiin yndeseer şinedken baiguulƶa odoo kyrter çadaa ygei, aƶalçan arad niitiigi bolşoviig josoor oroilon emkidkeƶe çadaa ygei, ɵɵriingɵɵ zergiigi angiiin daisan, şurgasan etegeed ba ƶyse byriiin oportuniistanaraas ceberleƶe çadaa ygei kereg mɵn baina.

Enyyn deerees byridken karaad yzebel namiin zergiigi şalgaka kereg angiiin daisan, şurgasan etegeedyyd, zabkairsan zadagairsan alban koirog etegeedyyd ba oportuniistanar bolon kojor niuurtan geke metiin, manai namiin tɵmɵr bata ƶuramiigi ebdedeg etegeedyydees ceberleke jabadal bol deeree zaagdasan aldagdal dutagdalnudiigi tyrgen usadkaka, ulas tɵriin ba emkidkeliin talaar ulam bekiƶeke, namiin geşyydiin yzel surtaliin taliigi deeşelyylke ba nam ygei aƶaltan aradiin zygees namda etegedeg naidadag jabadaliigi ulam kyçedkeke tukai manai buriaad mongoliin namiin emkide jikeken tusa kyrgeke uçartai baina.

Kɵdɵɵ gazaraa namiin ceberlelgiigi ɵngɵrgɵkɵdɵɵ bide bol gancakan angiiin daisan, şurgasan etegeed zabkairagçadaas ceberleke bişe, karin bide bol namiin yyr byken ba tuskai komuniista byken ɵɵriingɵɵ kolkooz ba kolkooziin brigaada byken deere ali zerge ƶişeetei kɵdɵlmɵrilƶɵ, nam ba zasagiin gazaraas ɵgtɵsɵn daiçalkii çanartai daabarinuudiigi gyicedken dyyrgedeg bainab, tyyniigi şalgan yzeke zorilgotoi baina. Mɵn tereçelen kɵdɵɵnii komuniistanar bol niudargaçuudtai ali zerge temeceƶe, kolkooziin baiguulaltiin tɵlɵɵ kerzerge oroldonob tyyniigi şalgan yzeke.

Uçar iime deerees manai mɵnɵɵ ɵdɵriin zorilgo namiin ene çukala kemƶee jabuulgiigi erçemtei ɵngɵrgɵkɵ jabadaliigi kangakiin tula beledkeliin kɵdɵlmɵriiigi ɵrgɵɵr jabuulka, brigaada ba kolkooz bykenii dunda namiin ceberlelge tukai BK(b) Namiin TK ba TKK iin togtooliigi ɵrgɵɵr kelceke ba ţanilcaka josotoi baina.

Buriaad Mongoliin namiin emki bol ɵɵriingɵɵ zergiigi angiiin daisan, şurgasan etegeedyydees ceberlen, ɵɵriingɵɵ kɵndɵ ba aƶaltan aradtai kelkiee kolboogoo ulam bekiƶyylƶe, namiin leeninii gol şugamiigi toiron ulam nigta elseke baina şuu.

Orongiin namiin yyriin oportuniis kereg

Selenge. Orongiin somon dotoroo orçoƶo baigaa namiin yyr bol odoo ƶiliin kabariin tarilgada ƶigşyyritei muu oportuniis josoor kandasan baina gebel, namiin yyriin darga Togmid Ƶamsaranii gegçe jamar kolkooziin brigaadta kedii nam ba komsomooliin geşyyd baisaniigi ogto medeke ygei gekees gadana kolkooziin brigaadiin dunda ulas tɵriin ba niitiin kɵdɵlmɵri delgeree ygei, kolkooziin kɵdɵlmɵriiin zarçamiigi çangadkaka ba urgaciin yriƶeliigi deeşelyylke tus yyriin cuglaanda negeç asuudaliigi tabisan ygei.

Namiin olonki geşyyd ba kandidaaduud bol yiledberiiin busa aƶalda jabaƶa baina ƶişeelebel: „Ulaan Orongo" komuunada, barilgiin komiisda nege, pekaarnida nege, unşalgiin baişanda nege, gekees gadana namiin geşyyd Tygydiin Daşadondog, Dandariin Daşanima gegçed ogto aƶalda jabadag ygei miii kolkooziin udaarniguudiin noormo ideƶe kebtene.

Kolkooziin gol aƶaliin salbari bolko traagtariin brigaadta negeç namiin geşyyn ygei şuu.

Gadana, tarilgiin kampaaniiigi toiruulan niite nebterelgiin kɵdɵlmɵri ton sula jabuulna, kaniin sonin, ulaan kara cambar, kolkooz ba brigaadiin dunda soc. mɵriicɵɵ ogto erkilegdee ygei, brigaadaaraa udaarnigiigi sonoskoko jabadal erkilegdee ygei. Enyyn deerees aƶaliin noormiigi gyicedkene ygei, aƶaliin ƶuram zarçam sula, morisuud bol turankai ba moridoo eceesenç uçaruud yzegdesen baina (Jirbaanov arteel, „Ulaan Orongo").

Gadana nam ba zasagiin çukala zaabari zorilgonuud tus ɵrgɵn kolkooziin geşyyd ba idibkiteniigi elsyylen kabaaduuldag ygei, namiin yyr bol, negeç ɵrgɵn idibkiten ba şalgagdasan kolkoozçonii kabaadalgataigaar namiin neemel cuglaa kiideg ygei.

Niite aƶalçadaas tasarankai, namiin yyriin darga Ƶamsarnii gegçe lama ba niudargaçuudtai nigta baricaaţai ƶişeelbel; tyynii dyy lama gebşe Lydyb Ƶamsarnii gegçe 1929 ondo dacanaas garsan, mɵnɵɵ arteelda baina. Mɵn Ƶamsarnii egeçe Nurba gedeg 10 garan ƶil niudargan Cerendorƶo Cebeenii samagan baisaniigi 1931 ondo tere niudarganii kinaltada odokodoni Ƶamsarnii gegçe egeçejee arteelda oruulsan baina, edeni odoo kyrter arteelaas çeberlene ygei.

Gekees gadana Orongiin somonii kolkoozuud bol, angiiin daisad bolko lama niudargan ba nojodon ţon jike buzarlasan, angiiin daisadiin aaçatai ton sula temecene.

Iimede BK (b) N—iin AK ba AKK zokiko kemƶee akka keregtei.

Komunaar.

Kubilan tɵrɵsɵn etegeed

Selenge. Ɵbɵr-Ƶɵɵkɵin somonii „Gegeerel" arteeliin geşyyn Kanda Sandanii gegçe batraagiin nere zyyƶe namiin zergede orood baisanii koino karaad yzebel lamanar ba niudargaçuudtai nigta baricaatai baina.

Ɵngɵrɵgçɵ maarta sariin yjede nege ykeree alaƶa tyynii makiigi negen lamada abaaçaƶa ɵgɵsɵn baina.

Ene bol ynendee angiiin daisan, lamanuudta ceke tusalamƶa ɵgɵƶɵ baisan kereg mɵn bolno. Nɵgɵɵ talaas karaad yzebel maliin too tolgoigi kamgaalka tukai nam ba zasagiin gazariin togtooliigi medeƶe baiƶa, tyyniigi ebdesen kereg mɵn bolno.

Iime tula odoo namiin ceberlelge bol ene Sandanii gegçe namiin geşyynii kiisen keregiigi nigtaar karaƶa namiin zergees darui cagaa ceberleke josotoi. B.

Tarilgiin kɵdɵlmɵriiigi kurdaar ba çanartaigaar jabuulka

Ɵsɵgɵldɵr manai soninii, kuudasanaa tunkaglagdasan, respyybliik dotoroo ene ƶiliin kabariin tarilga tukai medeenees baicaabal. Main 25—nii ɵdɵrɵɵ kamta 150,098 ga 40,9% dyyrgegdebe. Enyyn dotoroo kolkoozuud 47,8%, ɵmçiin aƶalţan —13%, emkinyyd—24%, sovkoozuud—40,3% gyicedkesen baina.

Geketei kamta ɵngɵrɵgçɵ ƶiliin ene ɵdɵriin medeegeer abça sacuulabal, ene ƶilde teempiin talaar nileed geegdesen aƶai-kamta 3088 ga urida ƶilees dutuu tarigdasan baina şuu. Uridaki taban ɵdɵriin torşo dotor tiime eris kubilalta teempiin talaar boloson ygei, karin nileed suladasan aƶai.

Ene baidal bolbol testeşe ygei buzagai kereg bolno, uçar bol Burmoƶkom main 22—iin ɵdɵriin togtooloor byke gazar tariaalan erkilegçe emkinyydiigi ujalgalkadaa „teempe ba tarilgiin çanar kojor testeşe ygei sula, jaabaç nam ba zasagiin tabisan bolzorto tɵsɵbɵɵ gyicedkekiin arga ygei" geƶe temdegleed kamag kyce çadalaa çangaar emkidken daiçalkii josoor oroƶo tokiolduulsan tasaldabarigaa darui usadkaka gesen juuma. Tiin zuura manai respyyblikiin gol tariaalan aƶaltai bolko aimaguud gebel:

Mukarşiber—45,1%, Alaar—41, 1%. Bookon—10,5, Kiaagta-27,4% tarilgaa gyicedken. Ƶigşyyrteigeer kozomdozo baina şuu.

Iime melekein kurdabçaliigi karaƶa abçaç, aimag—raiooni namiin—ƶəbləliin emkinyyd josotoi şuud kemƶee abadag ygeini jikeşig gaikaltai. Tedenii medelde ene baidalaas moltoroko kamag ƶebseg dyyren ɵgtɵsɵn baika—MTS—MSS, bişe kɵdɵɵ aƶaliin onisoto maşiina, ƶebsegyydeer dyyren kangagdasan aƶai, yrisenii tariaa, maliin ideke kool teryyten mɵn kangagdasan şuu. Tyynees gadana odoo ƶilde manai respyyblikiin doodo şatiin emkinyyd, ilangajaa aimag-raioonguud Burmongoliin MK ba MKK kamtarasan pleenymiin syyleer „150" şodorguu kɵdɵlmɵriçɵdɵɵr bikiƶyylegdesen aƶai. Tere tula ene ƶiliin kabariin tarilgada aimagiin nam—ƶəbləliin, komsomool profsojuuziin emkinyyd ƶɵbɵɵr kyçee kubaaƶa, bolşoviig josoor tarilgiin tɵsɵbiigi gyicedkeke ujalgatai baisan

Geke zuura respyyblikiin tarilgiin medee abça yzebel, ilangajaa ɵmçiin aƶaltanii tarilgiin teempe bol tiime geçe ygei oportuniis josoor jabaƶa baina. Zarim aimaguudta ɵmçiin aƶaltanii dunda tarilgiin kɵdɵlmɵri bolbol jɵrɵ 00, ba 1-2% baina, tedenii zygees ƶigşyyritei çanga zorilgo garaƶa, tarilgiin tɵsɵbiigi arcaka jabadal yzegdene şuu. Ƶişeelbel: Zagastain somonii (Selenge) ɵmçiin aƶaltan tarilgaas ogto arcasan gaƶar yzegdene, edenii zarimuud katuu daabari ɵgtɵsɵn niudargaçuud ba lamanar baina şuu. Tiin zuura iime buzagai oportuniis josonii baidal karaƶa sonosoƶo abaç niutagiin somonii ƶəbləl jamarçigi kemƶee abadag ygei, ţedentei kamta ajadan suudagni ƶigşyyritei baina. Mɵn Deede—Ydiin aimagiin Bariikinii toskonii ɵmçɵtɵn tɵsɵbɵɵ araikan 8% gyicedkesen aƶai. Iime baidaliin şaltagaani bol niudarganii nɵlɵɵn nebteresenIini ile bolboç tyynde eris kariuu ɵgtɵɵ ygeini ile.

Enyyn deerees baicaabal manai respyyblikiin aimag—rajoonii namƶəbləliin emkinyyd niudargaçuudiin koroto esergyycelgetei eris temecene gekiin arga ygei şuu, ilangajaa aimagiinç ba respyyblikiin kuuli sakika zurgaanuud kabariin tarilgada koroto sanalaar zyrisen niudargaçuud, lamanar ba tedenii zoloodo kɵtɵlɵgdɵsɵn aƶalça-ɵmçɵtɵniiç cag daruidani çamdagai kemƶee abça kuuliin zemede oruulka josotoi ba iimeer nam zasagiin zygees naidalgatai abaç zygeer dalaigaas salki kyleesen mɵtɵ, ene ujagajaa martaad sudagni mɵn buzagai şuu. Ƶişeelbel, Deede-Ydiin aimegiin Ibolgiin somon dotoroo ɵngɵrɵgçɵ ƶilees ekilen nigeç niitiigi ƶagcaaka syyd bolƶo, tende eldeb koroto jabadal kiisen niudargaçuud, lamanar ba ţedenii aagintanuudiigi ƶemede abasan ygei, demei ƶorgodoo teneƶe, uridiin jabadalaa yrgelƶeleƶe suuna şuu. Ene kereg bolbol gancakan doodo şatiin emkinyydiin ƶeme bişe, karin respyyblikiin prokorooriin ƶeme bolko şuu. Tiibeç aimagiin namiin ba ƶəbləliin emkinyyd eyynde kemƶee ababag ygei, ɵɵsɵnii prokoroor ba syydiigi emkiddeg ygeini mɵn ƶigşyyritei buzagai—oportuniis kereg bolno.

MTS ba MSS—yyd kabariin tarilgada kamagiigi dakuulan oroilon, zonkilo... kɵtɵlbɵrilɵn emkidkeƶe jabaka ... abaç, tiime sain nam ba ... tabisan ƶorilgiigi dyyren ...ylƶe baina geke arga ygei, ... aimagiin nam-ƶəbləliin zyge... nileed tusalamƶa keregtei ... Selengiin MTS—iin oroilogçodto josotoi ƶeme BK (b) namiin AK zygees ɵgtɵsɵnii ba aimagiin idebkiteniigi tusalkiin tula elgesenii syyleer eris kubilalta tedenii tarilgiin tempede ba çanartani b o l s o n aƶai. Ƶişeelbel: Zagastain somonii „Ulaa Akeer" ba „Leninii neremƶete kolkoozuud ɵɵsɵnii tarilgiin tɵsɵb oirokon zuura gyicedkeed, koƶɵmdogço kolkoozuudaa bygsiirte absan juma.

Mɵn aimagiin negen jikeken „Staaliinii" neremƶete komuuna tarilgiin tɵsɵbɵɵ 75% bolgoƶo, ɵdɵriin noormiigi plyygiin 0,50—gaagaas 1 ga kyrtel ilyyse dyyrgedeg bolson şuu.

Tere tula bykii aimagiin namiin ƶəbləliin emkinyyd jɵrɵnkii kɵtɵlbɵriigi orkiƶo tobçokonoor kɵtɵlbɵriɵɵ ɵgɵdɵg bolbolni saitai kereg bolno şuu, ene bol ynekeeree MTS abangaarda nere niitiin urida tarilgiin talaar yzyylkeni damƶag ygei şuu. Byke aimagiin emkinyyd ba byke kolkoozçon ene cagaa tarilgiin teempiigi ba çanariigi ulam deere ɵrgɵkiin tula bolşoviig josoor daiçalaka josotoi. zuuraa ken tyryyn jabagçad koƶomtogçodoo socialiis bygsiirte abka, ɵmçiin aƶaltaniigi tokiooldoson tasaldabariaasani tataƶa abka, niudargaçuud, lamanariin ƶoloodolgoos moitoloko keregtei.

Tarilgiin ilaltiigi ƶɵdkɵkɵ kyçen şiidkene

Eƶegyi ba niudarganii syidkeliigi butacokiƶo tarilga deereki moridoo saiƶaruulka

Moridoo eƶegyi onosonii yreni mɵnɵɵ toboiƶo karagdaba

Deede Ydiin aimagiin Ibolgiin somonii „Kominteerne" Komuuna bol aduu moridoor nileed olon baika ba mɵnɵɵ baisan moridiini tus komuuniin aƶal kɵdɵlmɵri jabuulkadani ƶɵdkɵkɵ kyçiigi gyiced kangaƶa çadaka baina. Uçar iimede tere moridiigi sainaar karka ba oloşoruulan ɵskɵƶɵ nam ba zasagiin çukala togtooliigi bejelyylen gyicedkekeni ton çukala baisan aƶai.

Kerç iime çukala baisan bolboç tus komuuna bol aduu moridoo saiƶaruulka jabadalda ton muugaar kandasan baika jum. Ɵngɵrɵgçɵ kabariin tarilgiin yjede kojor yrgelƶiin brigaada emkidkesentei kamta bykii kɵdɵlmɵriiin brigaadada tuşaaƶa ɵgçɵ bekiƶyylbe gesen aad tereni ynekeerei joson tɵdii ɵngɵrsɵnii ildaraa uridiin eƶegyi jabadal ɵnɵɵki kebeerei yrgelƶe baisan juma.

Kominteerne komuuniin morinii ƶɵdkɵkɵ kyçeni kabariin tarilgada sainaar jabaƶa çadaka ygei kyçe muutai ba tede moridoo eƶegyi josoor onoƶo karaƶa baisan tukai „Buriaad Mongoliin Ynen" keden udaa biçeƶe dokioo cokiƶo baisan bolboç ene dokioogi nutagiin nam ƶəbləliin ba kolkooziin emkinyyd ogto sanasan ygei uçaraas tyyn tukai jamarç kemƶee aban ygei amagalan suuƶa baina.

Iime nobço baidal garsanii ecesee juu bolson bainab gebel ton ƶigşyyritei faagtanuud karagdaƶa baina. Ƶişeelbel:

Odoo kabariin tarilgiin beledkeliin yjede tus komuuna bol tarilgiin gurban brigaada emkidkeƶe, tedende kɵdɵlmɵriiin moridiigi dakin bekiƶyylƶe brigaadiin geşyyd bykenii kariuucalgada tuşaasan begɵɵd mɵnɵɵ tarilgiin kampaanida orood kɵdɵlmɵriiingɵɵ tɵlɵg jabuulka yje bolood baisan bolboç morinii ƶɵdkɵkɵ kyçeni kyçe ygei muu baisan uçaraas tarilgani ton aalikanaar jabaƶa baina.

Tarilgiin kɵdɵlmɵri ekilseer 20 konog ɵngɵrɵɵd baibaç uul tɵsɵbni araikan 40 garan kubi gyicedkegdeed baina. Ene bol ton ƶigşyyritei. Tarilgiin brigaada 50,60% gyicedkedeg baina.

Kabariin tarilgiin ekilkees urid tus tarilgada kereglegdeke morinii ɵbɵsɵ teƶeeliigi gyiced beledkesen bolboç ɵngɵrɵgçɵ ƶilde ɵbɵsɵ baga abasan uçaraas kabariin caga a maliini ɵbɵsɵ ygei bolkodo tere foondiigi yker maldaa edyylƶe duusasan baina. Enyynii ecesee kabariin tarilgiin kɵdɵlmɵridɵ jabaƶa baisan moridoor mɵnɵɵ ɵbɵsɵ teƶeel ygei uçaraas bilçeeri deere aduulaad kɵlleƶɵ baina.

Deereki baidal deerees baicaagaad yzebel „Kominteerne" komuuniin morini ƶɵdkɵkɵ kyçenii iigeƶe muudasan bɵgɵɵd, tarilgiin kampaanida ene zergiin jikeken saad toromsog bolood baisanii uçar şaltagaan bol eƶegyi baisanii yyreni mɵn eneni toboiƶo garaad tyyniigi bygediin niydende karagdaƶa baina aƶai.

Geke zuura „kominţeerne" komuuniin morinii ƶɵdkɵkɵ kyçeni iigeƶe muudasan jabadaliigi gancakan eƶegyi baidalaas şaltagaalaad dyyrçene geƶe bolko ygei. Tus komuuniin mori karagçadiin dunda angiiin karşa etegeed baga bişe şurgaƶa orood moridiigi ƶorluuta muugaar karsan ba korto sedkeleer alaƶa ba ykyylƶe baisan uçaruud tuiliin olon baika.

„Kominteerne" komuuniin pravleeni ba tyynii dergede baigaa nam komsomooliin yyryyd bol kabariin tarilgada moridoo beledkeke tukai biçakanç sanal bodol tabisan ygei. Ene kabariin tarilgiin beledkeliin yjede tus komuuniin mori karagçad bol tarilgadaa moridiigi sainaar beledkeke tukai nileed jikeken ujalga abça sain yyskel gargasan bolboç tede moriçodiin abasan ujalganuudiigi aƶal kereg deere bejelyylen gyicedkyylke tukai nam komsomooliin yyryyd ba mɵn tyyn çelen komuuniin pravleeniiin zygees jamarç kemƶee abasan ygei ba tedende bodoto tusalamƶa ɵgɵsɵn ygei. Enyynii ecesee tus yyskel jamarç yre ygeigeer kocorson baina.

Uçar iimede Deede-Ydiin aimagiin namiin ba ƶəbləliin emkinyyd bol ene ƶigşyyrite baidaliigi darui ƶasaƶa, tus komuuniin tarilgiin tɵsɵbiigi cag boiƶor dotoroo çanar saintaigrar gyicedkiin uçaraa eris kemƶee abka josotoi.

№ 3 brigaadiin geşyyd

Kojor moridoo koro kyrgeƶe muuduulba

Selengiin aimagiin Nojokon somonii Jirbaanoviin neremƶete kamtiin aƶaliin mal aƶaliigi erkilegçe ƶivodnovood Ceren Galsanii gedeg bol uul kɵdɵlmɵridɵɵ ton koirog nobçoor kandakaas baitagai karin kɵdɵlmɵriçɵn geşyydee cag yrgelƶe karaaƶa ƶandaƶa jabadag, jamarç zaabari tusalamƶa ɵgɵdɵg ygei.

Mɵnɵɵ yjede tarilgadaa jabaka sain sain moridoo muugaar karaƶa onoƶo ba ilangajaa bykii kyçe çadalaarani gyilgeseer aikabtar muuduulƶa turaaba.

Ɵngɵrɵgçɵ ondo Galsanii bol baga n...tai nege sain azargajaa onoƶo ...gyilgeseer koro kyseeƶe muudu...aas gadana mɵnɵɵ ƶilde basa nege sain morijoo onoƶo jabasaar koro kyrgeed unaanaas gargaba. Ƶivotnovood Galsanii bol aduu mori onoƶo kɵlleƶɵ jabakadaa demeirsen meteer gyilgedeg baina.

Iime ƶivotnovood kolkooziin mal karaƶa çadaka ygei ba ede bygedeni jeriin kereg bişe tula kemƶee abka.

Bolşoviig.

Ene morinii ɵbɵçɵlƶɵ ykesen bişe

Koriiin aimagiin Doodo Kyrbiiin somonii „Internaciolnaal" geƶe komuuniin Namdag Nasan Dorƶiin gedeg ene onii apreeliiin 10 nii ɵdɵr bagta Deede Yde koto jireke ƶuuraa tus komuuniin nege erkim sain moriiigi ƶamda aikabtar tyrgeer jabaƶa koro kyseter gyilgeƶe alasan baina.

Ene morinii ykekede jamar şaltagaanaar ykesen ba ken gemtei baisan tukai kenç şalgaƶa yzesen ygei, karin ɵbɵçɵlƶɵ ykebe geƶe koosn aagta biçeed ɵngɵrgɵsɵn baina. Ene iime baika josotoi uçar juub gebel tus komuuniin ba namiin yyriin ikɵtɵlbɵrilɵgçɵ Nasan Dorƶiin ɵɵrɵɵ baisan ţula tere keregiigi daraƶa.

Kolkooziin ƶɵɵridɵ koroto sekeleer kandaƶa yriƶe duusaƶa baisan ene Nasan Dorƶiinda eris katuu kemƶee abka.

D. B.

Modo uraskalga

Modo uraskalgiin teempiigi əçəə erideer abka

Modo uraskalgiin mai sariin təsəbiin gyiced-kel tukai main 20 nii medee (kyb meetereer)

Uraskalgiigi onobçotoigoor kətəlbəriləzə suuriaas toocoonii oroko jabadaliigi çangadkaka.

Modo uraskalga bol nelenkii ekileseer nileed olon konog əngərəbəç, menəə ədəriin baidalaas abça yzekede əçəə eis kubilalta kiigdee edii ba zarim rajoonguud-ta josotoi melekein kurdabçalaar galdiza jabana.

Odoo socialiis baiguulaltiin aradiin aza akuin byke salbarinuudiin şine josoor tuiliin kurdaar kəgzən debzize bykii yjede iime teempe barimtalaza jabaka bol koinogço-doo negeç ədər teseze boloşogyi baina. Ilangajaa syyliin yjede manai Buriaad Mongol ulas dotoroo şine şine gigaantnuud yrgeer bosozo baigaa yjede sain çanartai modonii matiriaaluud aikabtar jikeer kereglegdene şuu.

Əngərəsən zilde Modo uraskalgiin təsəbiin təsaldaltai əngərgegdesen uçaraas şine bariigamuudiin jabacada baga busa saatal açaraza, enyyn deerees bariigamuudiin dyyreke bolzoruud koişoo tatagdasan baina. Manai respyyblik bol oi modoor jasalal bajalig, modo uraskaka jike usa gooluudç baina. Tiin jamar uçar şaltagaan deerees tasaldaluud uçaradag baigaab, gekede, modo uraskalgiin erkilegçe emki-zurgaanuudiin imagta şineer kətəlbəriləzə ba şineer kədəlməriləzə çadasan ygei karin uridiin kuuçan josoor kədəlməriəə jabuulaza, əməkei caarsanda balagdaza kanciliaaraas gazaaça garsan ygeigees jikedee boloson baina.

Əngərəsən zilde uraskalgiin beledkeliin kədəlməri tuiliin dutamagaar jabuulagdasan, uraskalgiin ekilesen ədərəəş koişo dyyreteleni kədəlməriçenii kyçeer kangalta ygei baisan, nək Staalinii tyykete 6 zyiliin zaabarinuudiigi bodoto azal kereg deereni bejelyyleze çadasan ygei baina.

Uçar iimede modo uraskalgiigi erkilegçe emki zurgaanuud ba tyynçelen tus modo uraskadag rajoonguudiin nam soveediin ba profsojuuziin emkinyyd bol əngərəsən ziliin baidalaas surgaal abça ene şiliin modonii uraskalgiigi josotoi bolşoviigiin kurdan teempeer uraskaza cag bolzor dotoronı daabaritai təsəbəə 100 kubi dyyrgeke josotoi baisan aad, menəə əçəə josotoi kurdabçalaa oloo edii əngərəsən ziliin baidaliigi dabtakadaa d y t e boloson ygeitei baina şuu.

Manai respyyblik bol 1933 on dotoroo kamta 490 mingan kyb-meeter modo uraskaka təsəbtei baina. Enyynee mai sara dotor 305537 kyb meeter modon usanda tabigdaka ba ecesiin pyynkte deere 35067 kyb-meeter modon urasaza jireke baisan.

Iin main 20-nii ədəriin medeegeer usanda 123752 kyb-meeter modon tabigdasan juu ali main təsəb 40,5 kubi gyicedkegdesen ba ecesiin byynkteda 2000 kyb-meeter modonii urasaza jiresen juu ali manai təsəbiin josoor bol-bol 2,9 kubi dyyrgegdezei.

Enyynees Koriiin ba Mukarşiberiin kojor rajoonguudiin tabaar ecesiin pyynkteda negeç modon urasaza jiresen cogor yger ba tyynçelen Baigaliin rajoonoos keden çineen modo mai sarada usanda tabika baisan ba tyynii keden çineen modon usanda tabigdasan bolon kedii modon ecesiin pyynkte jireseniigi ugtaa medeke arga ygei medee ugta jiresen ygei baina.

Deere durcagdasan gyicedkeliin toogoos baicaaza yzekede modo sariin uraskaliin təsəb bol tasaldakiin ajuuda kyreed baina. Enyynii şaltagaan bol juu be, gebel nen tyryylen kədəlməriçenii kyçeer menəə boltolo əçəə gyiced kangagdaa edii baina. Ziseelebel, mən ədəriin medeegeer Deede-Ydiin Leespromkooz bol modo uraskalgiigi miil kədəlməriçenii kyçeer miil 38,5 kubi kangasan, Koriiin rajoon-32,4 kubi, Selenge—12,6 kubi ba busadaas todorkoi medee ygei baina.

Gadana rajoonguudiin Leespromkoozuudiin toocoo medee kuriaalgiin jabuulga bol tuiliin tabigdasan ba 5 konog byride medee kuriaaza kaana jamar jabaza bainab geze kuu medeeze baikaar yle baran tus medeege todorkoi abaad baikadaa kətəlbərini bol oosotoi ba onobçotoi bolzo əke asan şuu.

Tyynii caana ene ziliin modo uraskalgada beledkeliin kədəlməri bol tonç sulaar əngərgəgdesen ba odo ç modo uraskalgiin froont deere kədəlməriiin emkidkelge, socialiis mərilcəə, cokidosoto gabşagalçalga g.m. azaliin socialiis meetoduud ugtaa bejelyylegdedeg ygei ba kaa jaa erkilegdeke bolboç tuiliin sulaar „əərəə byteke" josoor jabuulagdana. Suuridaa raileespromkoozuudiin zygees modo uraskalgiigi oostoigoor kətəlbəriləke jabadal jike sula ba tyynçelen respyyblikiin modonii treestiin zygees basa kətəlbəri tasaldangi baina.

Rajoonguudiin namiin komiteeduud ba gyicedkeke koroonuud modo uraskalgada ceke kariuucalgatai asanaa gyiced mederdeg ygei ba kabariin tarilgatai modo uraskalgiigi ton adali cegneze zerge jabuulka gesen Mozkomiin ba AKZ-iin ujalgatai todtoolnudiigi bejelyylkiin teləə daiçalan temecedeg ygei baina.

Ene ziide modo uraskalgiigi Buriaadiin modonii treeste bol dyyren kariuucaka josotoi. Modo uraskalgiigi cag bolzortoni gyicedkeker erke baidaluud gar deer kiiz baina Kədəlməriçeniigi gyiced elsyylke bol nam ba zasagiin gazaruudiin zaabari togtooluud baina, dancala daiçakii oosotoi kətəlbəri keregtei. Kanciliaaraas kətəlbəril, ygei suuridani oçozo bejeeree kətəlbəriləzə zaaza əke ba emkidkeke keregtei.

Gadana toocoo medeenii jabuulgiigi eris saizaruulka ba socialiis mərilcəə udaarnigçalgiigi yrgeer jabuulka çukala.

Manai kariuu

L. Badmiinda. (Selenge „Ulaan ceregiin 8 ziliin oi" tukai biçeg tanai garka ygei.

Daşinimiinda. „əərəə bytekiigi kyleeze baina" gesen biçeg tanai garka ygei, somonii zəbləldə medyylegtii.

B. Ž. Gbiinde (Bargazan). „sain surasaa baina" gesen biçeg tanai bodoto barimta ygei tula garka ygei.

Bata Kolboodo. (Mongolrabfaag) „Mongol rabfaagiin 3 ziliin oin bajar bolbo" gesen biçeg tanai garka ygei.

Tyryy B-iin de. (Kori) „Zişee abagtiin gesen biçeg tanai garka ygei, suralcaliingaa keçeneen jabaza, programaa ali tukai gyicedkeze baisanii tukai biçegtii.

Kilogo Buriaadta. (M-Şiber) „Angiin daisaniigi arteelda şurguulba" gesen biçeg tanai garka ygei. Uçarni ton adali udkatai biçeg sonindo garsan baina.

Cebegiinde. (Jaruuna) „Aralzaa naimaaçanii kyy surguuliaas ceberlegdebe" gesen biçeg tanai kemee abtasan tula gargasanii keregygei.

Kədeenii biçegçede. (Jaruuna) „Angiin daisanii ylegdel" gesen biçeg tanai bodoto barimta ygei tula garka ygei.

Yndesen sojoliin baiguulalta

Yseg biçeg ygei kyn ulas təri bodolgiin gazaa baina (Leenin)

Gegeereliin tasag eze ygei.

Kilogo—Kuaciin aimagiin gegeereliin tasag bolbol əərlingəə şugamaar jabuulagdaka kədəlməriigi orkizo kancaliaaraa kaagaad garsaar 2-3 sara bolbo. Tariigiin kampaaniaar garsan suragagça baidag gegeereliin tasagta oçozo surguuliin kabaatai çukala asuudal ba keregyyd tukai kelceke arga ygei tende əgtəsən keregyyd deməi kocordog baina.

Surguuliin inspeegtor Daşiin bolbol kvartaal byrinde surguulinuudaa ergize opiratiiv saintai amidii kətəlbəri əgçə baika josotoi aad surguulinuud deere ogto yzegdedeg ygei.

Enyyn deerees karaad yzebel ilangajaa kədəə gazaraa doodo şatiin surguulinuudiin çanar bol aikabtar sula baikani gaikaltai bişe. Negen talaas odoonii surgagçadiin kaadariigi karaad yzebel ton eldeb janziin beledkeltei baidag ba nəgəə talaas kədəənii ilangajaa doodo şatiin surguulinuudiin amzaltai kədəlməri bol aimagiin gegeereliin tasagaas ali zerge opiratiiv saintai kətəlbəri əgtənəb tyyn deerees şaltagaalka uçartai baina.

Uçar iime deerees ilagajaa, menəə surgalga ba suralgiin çanariigi şalgan yzeke kampaaniiin jabuulagdaza baigaa yjede gegeereliin tasagiin opiratiiv kətəlbəri ton çukala baina şuu.

Aimagiin gegeereliin tasag bol gancakan kanciliaaraa neekeer yle baran aimag dotoriin byke surguulinuudta əder byriin opiratiiv saintai kətəlbərieer kangaka josotoi baina.

Surgagça

Zişee abagtii

Kilogo-kuacai. Arkiriin somonii ekin şatiin surguuliiin suragçad əəsədiingəə zorigoor yyskelge gargaza, „Ulaan baatar" geze komuuniin mal azal ba kabariin tarilga bolon tariaa kuriaalgiin kədəlməritei kamta şeef abaza.

Ene şleef abalgiin gol zorilgo bol kabariin tarilga ba tariaakuriaalgiin yjede brigaada ba tasag byrinde niite sojol bolbosoroliin kədəlməri jabuulka, tula yseg biçegte suralcaka jabadaliigi emkidkeke bolon kaniin sonin biçeg gargaka, tyynees gadana azal kedəlməriin talaar mən tuslaka baina.

Deere zaagdasan kədəlməriigi ekilegdeke, ekilsen keregee ecesteni kyrgeke keregtei.

Suragçad.

Latiin ysegiigi oişoono y gei.

Aga. Cogto Kanqiliin ba Kənkeriin somonuud dotor şine latiin ysegte suraka ba surgaka jabadal yyskegdeseer 2-3 zil əngərbəç latiin ysegiigi sain şudalagçad oroi 5-6 kyn baika jum. „B.M. Ynenii" şine lata yseg biçegeer keblegdedeg bolsonoos koişo „ynen" soniniigi unşaka ba zakika jabadal nileed suladasan gelcedeg baina, uçarani angiin daisan etegeed bol şine yseginn delgerke jabadalda saad təbeg uçaruulza baisanii yrekerin begeed nutagiin nam ba zəbemkinyyd enyynde eris ekiin orondo əəsədəə ajadan galdaza, bodoto deeree saad tybeg kiigçed mən Tus somonnuud dotorki ünşgeriigi daagçad Damdinii, Rigiin gegçed jike nasatanii guulinuudiigi cegnene ygeiin tasagiin zəgəəs ankaaral tuulza baina. Aimagiin geka zaiiaşa ygei.

Martagdaad baina.

Selenge. Orongiin somonii namiin yyr ba somonii zəbleliin zygees kolkoozçon uiitiin dunda lata yseg biçegiigi delgeryylke tasag yrgelziin erçemtei kədəlməri kiigdene ygei.

Ene somon dotoroo kamta 9 kolkoozuud baina, tedenii negeç kolkoozto lata yseg biçegte suralcaka dykerig, jike nasatanii surguuli baika ygei geze ceke keleke josotoi, uçar juub gekede zarim kolkoozuudta lata ysegte suralcaka dykerigyyd byri namaraas ekilen emkidkegdesen bolboç zarimuudni nege kojor keçeel kiisen ba zarim dykerigyyd bol oroidoo juuç kiisen ygei baika jum.

Tuskai kariuucalgatai niuurnuudta ene kədəlməri jabuulkiigi duulgaza əgesən bolboç tedenii juuç kiisen ygei, ene kedaaza abkadaa kariuucalgatai reg beje deeree daaza ababab tonç sanadag ygei.

„Negen talaas enyyn ene kədəlməri ecestee kyren unadag ba nəgəə talaas n yyr ilangajaa somonii zəbl cag yrgelze kimagadaza kətəlbəri olgodog ygi baina.

Menəə, ilangajaa yndesojoliin baiguulaltiigi yzeke geze baigaa neger dotoroo ene kədəlməri tuka kubilalta kiike josotoi b odoo karaad yzekede enyyn namiin yyr ba somonii zəb jor jamarç kədəlməri kiin daa.

Enyyn tukai cag darii da josonii kədəlməri keeke j

Kojordugaar taban ziliin urislamz

Bolzor əngərəə, əçəə 100,000 tək. du taraagdaba.

Main 27-iin ədəriin ydiin medee-geer manai Deede Yde koto bol1 kamta 1900000 təkərig taraazau daabarita təsəbəə 95 kubi gyiced-ekezei.

Bidentei məriicəzə urildasan Çite koto bol mən main 27-nii medeegeer 100 kubi dyyrgebe. Ene kojordugaar tabanziliin urislamziigi taraaka bolzor əngərəbə, tiigebeç biden bol erkebeşe 100000 təkərigiigi taraaka ene ədərte daabarita təsəbəə 100 kubi dyyrgeke josotoi.

Main 25-nii ədər bolson finaansiin udaarniguudiin kui kural bol Erkyy kotiin Gorkom Gorsoveed ba Gorprofsoveed bolon „Zyyn sibi praavdiigi" ynemleze main 27-

a urislamziigi taraaka 00 kubi gyicedkekebdi gə jalga abasan baika tula, rkebeşi bejelyylke zorig manai kotiin byke profriin ba niitiin emkinyyuun ujalga mən.

Əçəə nege kyçee zangida leze yldengi jabasan kol diigi tasaldalaas tatan urislamziigi taraaka təsə zoroos nege ədər əngərəb 100 kubi gyicedkeke kiz ba Kiz GK-te raaport biçeg manai zorig.

Teempee bitleegi sula

И-ква: „БМ.Правда" и „Унэн" бурлит № 32. Тираж 1400